

ת"ד 1926/12/12 - מדינת ישראל נגד זהר בוכריס

בית משפט השלום לתעבורה בצפת
ת"ד 1926-12-12 משטרת ישראל/ לשכת תביעות
תעבורה צפת נ' בוכריס

בפני
בעניין: כבוד השופט בסאם קנדלפת
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
זהר בוכריס

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של נהיגה רשלנית שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל רוכב אופנוע (להלן: "הנפגע") חבלות חמורות, עבירה בניגוד לסעיף 62(2) בצירוף סעיף 38(3) לפקודת התעבורה, ובעבירות של אי מתן זכות קדימה, פנייה שלא בבטחה והתנהגות הגורמת נזק לאדם ולרכוש, בניגוד לתקנות 64(א)(1), 41 ו- 21(ב)(2) לתקנות התעבורה בצירוף סעיפים 68 ו- 62 לפקודת התעבורה. הנאשם זוכה מעבירה של פניית פרסה אסורה בניגוד לתקנה 44(א) לתקנות התעבורה בצירוף סעיפים 68 ו- 62 לפקודת התעבורה.

התאונה קרתה ביום 1.8.12, בסמוך לשעה 21:00, בצומת דרכים ברחוב פרומצ'נקו בצפת.

בהכרעת הדין מיום 17.11.13, נקבע כי הנאשם פנה ברכבו שמאלה בצומת הדרכים על אף שהבחין באופנוע מתקרב לצומת, לאחר שסבר שהוא "יספיק" (כדבריו) להשלים את הפנייה בטרם הגעת האופנוע לצומת. כתוצאה מכך, רכבו של הנאשם חסם את נתיב נסיעת האופנוע ואירעה תאונה.

כתוצאה מהתאונה נגרמו לנפגע חבלות חמורות בעמוד השדרה וקרע ללא תקנה בחוט השדרה, והוא נותר כיום משותק בפלג גופו התחתון ומרותק לכיסא גלגלים.

לטובתו של הנאשם נקבע כי בעת התאונה נהג הנפגע באופנוע במהירות גבוהה. קביעה זו נבעה ממחדלי החקירה שהתבטאו בהעדר תיעוד זירת התאונה בזמן אמת, אי איסוף ממצאים פיזיים מהשטח, והגעת בוחן התנועה למקום התאונה חודשיים ימים לאחר מכן. כתוצאה ממחדלים אלה, הנאשם אשר טען כי הנפגע נהג במהירות עצומה שהפתיעה אותו, מצא עצמו חסר יכולת של ממש לבסס גרסה זו באמצעות ממצאים אובייקטיביים. על כן, ובהעדר אפשרות

להפריך גרסה סבירה זו של הנאשם (ובנקודה זו, בשל מחדלי החקירה, אין די בגרסת הנפגע), לא היה מנוס מן הקביעה שהנפגע אכן נסע במהירות גבוהה ורשלנותו של הנאשם ממוקמת במדרג הנמוך. אמנם, לא היה בכך די כדי לפטור את הנאשם מאחריות בגין רשלנות, אך בכל הקשור לגזירת דינו של הנאשם כעת יש לנתון זה השלכה מכרעת לקולא.

במאמר מוסגר אדגיש את המובן מאליו. הנפגע אינו עומד לדין כאן, וכל אשר נקבע בתיק זה לטובת הנאשם הנו מחמת הספק שהנאשם זכאי ליהנות ממנו על רקע מחדלי החקירה המתוארים. לפיכך, הממצאים שקבעתי לטובת הנאשם אינם אמורים לשמש לחובת הנפגע בכל הליך משפטי אחר שהנפגע יהיה צד לו.

ומכאן לקביעת מתחם העונש ההולם.

כעיקרון, העבירות שבהן הורשע הנאשם הן עבירות חמורות ומסכנות חיים, ועל כך אין צורך להכביר מילים. תאונות הדרכים המתרחשות מדי יום בכבישי הארץ וגובות, למרבה הצער, קורבנות בגוף ובנפש, הן עדות מספקת לכך. על הענישה בעבירות מסוג זה לשקף את חומרת העבירה ומידת אשמו של הנאשם, ולהוות גמול הולם על הסיכון לחיי אדם שהוא יצר בדרך התנהגותו ועל הנזק שהסב לנפגע. הדברים אמורים במיוחד על רקע תיקון 113 לחוק העונשין אשר העניק את מעמד הבכורה לעיקרון הגמול שבענישה (ראו לעניין זה: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.2013)). חומרת מעשה העבירה משקפת גם את שיקולי ההרתעה אשר מצדיקים החמרה מסויימת בענישה (במסגרת מתחם העונש ההולם), כחלק מן המאבק בתופעת תאונות הדרכים.

אך עיקר הדגש בענישה במקרה מיוחד זה מושם על מידת אשמו הפחותה של הנאשם. אין להתעלם מדבר הרשעתו של הנאשם בעבירות של רשלנות - שהנה סוג מזערי של יסוד נפשי - ולא בעבירות של מחשבה פלילית, דבר אשר משליך על מידת אשמו של הנאשם והתגובה העונשית שיזכה לה. כך גם מידת הרשלנות של הנאשם - בהעדר ראיה לסתור - היתה כאמור בדרגה נמוכה ביותר. נתונים אלה משמשים כשיקולים לקולא שבנסיבות העניין מקהים את עוצמתו של שיקול הגמול בענישה, וזאת חרף התוצאות החמורות של התאונה.

ועוד. האמת לטובת הנאשם ניתנת להיאמר, כי הנפגע נהג באופנוע במהירות בלתי סבירה אשר הפקיעה מידו מראש את השליטה המוחלטת בכלי הרכב במקרה צפוי של צורך בבלימה, והכשירה את הקרקע לתאונה. בכך, נטל הנפגע סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת תאונה קשה צפויה, והפקיר את עצמו ואת המשתמשים האחרים בדרך לסכנת חיים. קיים כאמור ספק לטובת הנאשם כי התאונה היתה נמנעת אילו הנפגע נסע במהירות סבירה והקדיש תשומת לב מספקת למתרחש בסביבתו. בנוסף, הנפגע נהג באופנוע מבלי שהיתה על השימוש באותו כלי רכב פוליסת ביטוח בתוקף, ולולא הרשעת הנאשם בתיק זה ספק אם הנפגע היה זכאי לפיצויים בגין נזקי הגוף שנגרמו לו עקב ובגין התאונה. מכאן, שהרשעת הנאשם בדין, לכשלעצמה, עושה צדק עם הנפגע, ובנסיבות העניין, הפרזה בחומרת העונש שיוטל על הנאשם אינה דרושה למען עשיית צדק עם הנפגע.

התביעה טוענת ובצדק, כי בית המשפט העליון כבר קבע כי "במקרים של גרימת חבלות אשר אך כפשע ביניהן לבין

גרימת מוות, יש הצדקה להקיש מן העונש המינימאלי הקבוע במקרה של גרם מוות ברשלנות תוך שימוש ברכב - הוא עונש של שישה חודשי מאסר בפועל, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה - ולגזור עונש מאסר בפועל (רע"פ 3764/05 בן זויה נ' מדינת ישראל (2005)). אך במה דברים אמורים? כאשר רשלנותו של הנהג הפוגע ממוקמת במדרג הגבוה אז ניתן לומר כי מידת אשמו של הנאשם - על רקע התוצאות החמורות של התאונה - מחייבת נקיטת אמות מידה עונשיות מחמירות בדמות מאסר בפועל ופסילת רישיון הנהיגה לתקופה ארוכה. אך לא כך היה בענייננו. אכן, בעקבות התאונה הנפגע שכב בין החיים והמוות, אך מנגד, מעשיו של הנאשם, על רקע דרגת רשלנותו הנמוכה, אינם רחוקים מהעדר אחריות פלילית.

לפיכך, במאזן השיקולים, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצעה הנאשם עומד על מאסר - בין מאסר שכולו על תנאי לבין מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, בנוסף לפסילה בפועל שבין שנה ל- 4 שנים, ועונשים נלווים.

ובאשר לגזירת העונש הראוי כאן, שוכנעתי כי מקרה זה אינו מצדיק מיצוי מלוא חומרת הדין עם הנאשם. מסקנה זו נתמכת בגילו הצעיר של הנאשם ובעברו הנקי, כמו גם בהשלכות העונש עליו ועל יכולתו לעבוד ולהתפרנס. התחשבותי גם בחלוף הזמן מאז האירוע ובצער הכן והאמיתי של הנאשם על התאונה ותוצאותיה הקשות, כמו גם בלחץ ובחשש המתמיד בהם היה נתון מאז התאונה.

לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שנתיים בניכוי חודשיים פסילה מנהלית. הפסילה תחל מהיום והנאשם יפקיד את רישיונו לאלתר במזכירות בית המשפט, אך יהיה רשאי לנהוג היום עד השעה 22:00. מובהר לנאשם כי החל מהמועד האמור הוא יהיה פסול מלנהוג, אך מרוץ תקופת הפסילה יתחיל רק עם הפקדת רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית משפט זה.

הפסילה לא תחול על נהיגת מלגזה במסגרת העבודה של הנאשם.

2. 12 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של שנתיים עבירה של נהיגה בזמן הפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, ויורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה.

3. קנס בסך 2,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים החל מיום 2.3.14.

4. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של שנתיים עבירה של נהיגה בזמן הפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, ויורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"א שבט תשע"ד, 22 ינואר 2014, במעמד הנאשם ובא כוחו, עו"ד יניב מנור, ובא כוח המאשימה, עו"ד ניצן בלולו.